

**ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ
ГОДИШЊЕГ ПЛАНА
ПОСЛОВАЊА EMC АД**

**За период од
01.01.2024.
до
31.03.2024.**

Финансије, април 2024. год.

САДРЖАЈ

Увод.....	3
Основни подаци о акционарском друштву	3
Физички обим активности за I-III 2024. године	5
1.1. Капацитети ЕМС АД на дан 31.03.2024. године	5
1.2. Испорука електричне енергије за I-III 2024. године.....	8
2. Финансијски показатељи за I-III 2024. године	9
2.1. Биланс стања	9
2.2. Извештај о токовима готовине	10
2.3. Биланс успеха	11
2.3.1. Укупан приход	11
2.3.2. Укупан расход.....	14
2.4. Резултат пословања.....	17
3. Инвестиције	18
4. Финансијска средства за набавку добара, радова и услуга за обављање делатности и средства за посебне намене	19
5. Елементи за сагледавање политике цена услуга за приступ систему за пренос електричне енергије	19
6. Констатације	20

Увод

Републичка комисија за енергетске мреже је на седници одржаној 21.12.2023. године дала сагласност на Годишњи план пословања Акционарског друштва „Електро mreжа Србије“ Београд за 2024. годину (решење Број: 2/02).

Основни подаци о акционарском друштву

Јавно предузеће за пренос електричне енергије и управљање преносним системом Електро mreжа Србије Београд (ЈП ЕМС) основано је Одлуком Владе Републике Србије 05 број 023-397/2005-1 од 27. јануара 2005. године (Службени гласник РС бр. 12/2005), ради обављања делатности преноса електричне енергије, управљања преносним системом и организације тржишта електричне енергије.

Дана 08.11.2016. године ЈП ЕМС је регистрацијом у Агенцији за привредне регистре, променило правну форму и постало нејавно акционарско друштво (ЕМС АД) у потпуности у власништву Републике Србије. Претходно, Влада Републике Србије је на седници одржаној 27.10.2016. године донела одлуку број 05 број 023-10172 о промени правне форме ЈП ЕМС.

НАЗИВ ФИРМЕ	АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ БЕОГРАД
Претежна делатност	Шифра делатности: 35.12, – Назив делатности: пренос електричне енергије. Претежна делатност Друштва обухвата пренос електричне енергије и управљање преносним системом у складу са законом којим се уређује енергетика као делатност од општег интереса
Привредна грана	Индустрија - енергетика, производња електричне енергије, гаса и воде
Облик организовања	Акционарско друштво, решење Владе РС 05 број 023-10172/2016 од 27. октобра 2016. године
Матични број у регистру разврставања	2 0 0 5 4 1 8 2
ПИБ	СР 1 0 3 9 2 1 6 6 1
Основано први пут	Одлуком Владе РС 27. јануара 2005. године.
Надлежно тело	Републичка комисија за енергетске мреже
Веб сајт и мејл адреса	www.ems.rs ; ems@ems.rs
Седиште	Београд, Кнеза Милоша 11
Организација	Дисперзивна, капацитети по целој територији Републике

Зависна привредна друштва - Акционарско друштво Електроурежа Србије је оснивач три зависна привредна друштва, који обављају послове који не припадају основним делатностима АД, чији је капитал у потпуности у власништву ЕМС АД:

1. Привредно друштво за изградњу електроенергетских објеката „Електроисток–Изградња“ д.о.о. Београд.
2. Привредно друштво за пројектовање, консалтинг и инжењеринг електроенергетских и телекомуникационих објеката и система „Електроисток - Пројектни биро“ д.о.о. Београд.
3. Друштво са ограниченом одговорношћу за консултантске активности у вези са пословањем и осталим управљањем „EMS SERVICES“ д.о.о. Beograd

Такође, **Акционарско друштво Електроурежа Србије је:**

- 1) члан са уделом од 25% у Привредном друштву Електроенергетски координациони центар д.о.о. Београд
- 2) члан са уделом 33,33% у Привредном друштву Центар за координацију сигурности СЦЦ д.о.о. Београд
- 3) акционар са учешћем од 33,33 % у акцијском капиталу ADEX Словенија.
- 4) акционар са учешћем од 15% у акцијском капиталу привредног друштва Црногорски Електропреносни Систем АД Подгорица (21.926.532 акција)
- 5) акционар са 4% у аукционој кући Joint Allocation Office Luxemburg

Физички обим активности за I-III 2024. године**1.1. Капацитети ЕМС АД на дан 31.03.2024. године****Трансформаторске станице**

Према стању на дан 31.03.2024. године предузеће са капацитетима на Косову и Метохији који су под привременом управом УНМИК, располаже са 55 постројења и 86 трансформатора укупне инсталисане снаге од 18.174 MVA. Без података за Косово и Метохију, а са ТС Валач, предузеће располаже са 49 постројења и 76 трансформатора, укупне инсталисане снаге од 16.682,50 MVA .

ТС - Капацитети постројења по погонима са проценом стања на дан 31.03.2024. године без података за Косово и Метохију са ТС Валач:

Преносни однос	Погон преноса	Бр постројења	Бр постројења	Бр трансформ	Бр трансформ	Инстал. снага	Инстал. снага	Степен реализације %
		31.март	План	31.март	План	31.март	План	
		2024	2024	2024	2024	2024	2024	
		(ком)	(ком)	(ком)	(ком)	(MVA)	(MVA)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9=7/8*100
400/х	БЕОГРАД	9	9	11	11	3.900,00	3.900,00	100
	БОР	2	2	2	2	600,00	600,00	100
	ВАЉЕВО							
	КРУШЕВАЦ	3	3	5	5	1.600,00	1.600,00	100
	НИШ	3	3	6	6	1.900,00	1.900,00	100
	НОВИ САД	5	5	8	8	2.600,00	2.600,00	100
	УКУПНО	22	22	32	32	10.600,00	10.600,00	100
220/х	БЕОГРАД	6	6	11	12	2.550,00	2.700,00	94
	БОР							
	ВАЉЕВО	6	6	9	9	1.231,50	1.231,50	100
	КРУШЕВАЦ	1	1	4	4	800,00	800,00	100
	НИШ							
	НОВИ САД	1	1	4	4	750,00	750,00	100
	УКУПНО	14	14	28	29	5.331,50	5.481,50	97
110/х	БЕОГРАД	7	8	7	7	483,50	483,50	100
	БОР	4	4	1	1	10,00	10,00	100
	ВАЉЕВО	1	1	3	3	83,00	83,00	100
	КРУШЕВАЦ			2	2	63,00	63,00	100
	НИШ							
	НОВИ САД			1	1	20,00	20,00	100
	ОБИЛИЋ	1	1	2	2	91,50	91,50	100
	УКУПНО	13	14	16	16	751,00	751,00	100
У	БЕОГРАД	22	23	29	30	6.933,50	7.083,50	98
К	БОР	6	6	3	3	610,00	610,00	100
У	ВАЉЕВО	7	7	12	12	1.314,50	1.314,50	100
П	КРУШЕВАЦ	4	4	11	11	2.463,00	2.463,00	100
Н	НИШ	3	3	6	6	1.900,00	1.900,00	100
О	НОВИ САД	6	6	13	13	3.370,00	3.370,00	100
	ОБИЛИЋ	1	1	2	2	91,50	91,50	100
	УКУПНО	49	50	76	77	16.682,50	16.832,50	99

Објекти под управом УНМИК-а на КиМ						
400/х ОБИЛИЋ УНМИК	1		2		800,00	0
220/х ОБИЛИЋ УНМИК	3		4		600,00	0
110/х ОБИЛИЋ УНМИК	2		4		91,50	0
УКУПНО УНМИК	6		10		1.491,50	0
Укупно	55		86		18.174,00	

План капацитета се исказује на нивоу године, а праћење реализације се врши по кварталима. Поређење је извршено у односу на укупан план за 2024. годину.

До краја 2024. године, капацитети ЕМС АД ће се повећати у броју објеката и стању капацитета и то:

Објекти 110 kV:

Пројекти прикључења:

- ПРП Костолац

Објекти 220 kV:

Мања инсталисана снага у односу на план 2024.г. се односи на трансформатор Т4 220/110kV од 150 MVA на ТС Обреновац. Радови на уградњи Т4 су у току, очекује се да трансформатор буде на мрежи до краја 2024. године.

Далеководи

Укупна дужина далеководне мреже у ЕМС АД на дан 31.03.2024. године износи 11.076,29 km. Без података за Косово и Метохију дужина далековода износи 10.024,06 km.

ДВ ЕМС АД - дужина далековода са проценом стања на дан 31.03.2024. године

Подручје преносног система	110 на 35 kV		110 kV			220 kV		400 kV		Укупно 31.03.2024.	План 2024	Степен реализације (31.03./план)
	I сис.	II сис.	I сис.	II сис.	III сис.	I сис.	II сис.	I сис.	II сис.			
	km	km	km	km	km	km	km	km	km			
Београд	0,00	41,12	839,23	539,57	1,47	255,51	87,72	363,42	175,29	2.303,33	2.264,86	101,70%
Бор	25,87	34,92	458,05	48,91	0,00	0,00	0,00	235,78	0,00	803,53	860,65	93,36%
Ваљево	15,70	0,00	801,21	248,67	0,00	956,58	15,38	0,00	0,00	2.037,54	2.053,32	99,23%
Крушевац	33,06	0,00	883,42	104,71	0,00	266,65	0,00	369,65	0,00	1.657,48	1.790,69	92,56%
Ниш	44,33	10,28	587,84	81,33	0,00	0,00	0,00	226,53	0,00	950,31	957,31	99,27%
Нови Сад	0,00	0,00	1456,58	78,07	0,00	186,81	0,00	484,83	15,79	2.222,07	2.239,13	99,24%
Обилић-ЕМС	0,00	0,00	49,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	49,80	49,8	100,00%
ЕМС без КиМ	118,96	86,32	5.076,12	1.101,27	1,47	1.665,54	103,10	1.680,20	191,08	10.024,06	10.215,76	98,12%
Обилић-УНМИК	0,00	0,00	563,05	14,52	0,00	285,02	9,99	179,65	0,00	1.052,23	1.052,23	100,00%
Укупно	118,96	86,32	5.639,17	1.115,79	1,47	1.950,56	113,09	1.859,85	191,08	11.076,29	11.267,99	98,30%

Планирана дужина далеководне мреже се исказује на нивоу године, а праћење реализације се врши по кварталима.

Разлика у дужини далеководне мреже 31.03.2024. у односу на план за 2024. годину износи 191,69 km и настала је услед незавршених планираних инвестиционих активности на далеководима:

- Подручје преносног система Београд:
  - Увођење ДВ 110kV бр. 1128/1 ТЕ Костолац А – ТС Рудник 1 у ПРП Костолац, дужине 1x0.1 km (уз напуштање 0,025)
  - ДВ 2x110 kV бр. 102А/2,Б/2 ТС Пожаревац – ТС Петровац доградња дужине 2x1,9 km и рушење постојеће дужине око 2x1,8 km (усклађивање са брзом саобраћајницом)
  - Напомиње се да је Приликом израде Плана за 2024. била предвиђена изградња ДВ 110 kV ПРП Кривача - ТС Нересница и ДВ 110 kV ПРП Кривача – ТС Велико Градиште који су планирани да припадну Подручју преносног система Бор. Међутим ови далеководи дужине 19,4 km и 19,35 km су најновијом категоризацијом прешли у надлежност Подручја преносног система Београд. Укупна дужина ДВ на подручју преносног система Београд је повећана за 38,75 km.
- Подручје преносног система Ваљево:
  - ДВ 110kV ТС Ивањица – ТС Гуча, дужине око 23,46km.
  - Напомиње се да је Приликом израде Плана за 2024. било предвиђено увођење ДВ 110kV бр. 123/2 ТС Аранђеловац – ТС Топола, у ТС Аранђеловац 2 као ДВ који припада Подручју преносног система Крушевац. Међутим најновијом категоризацијом далековод од ТС Аранђеловац до ТС Аранђеловац 2 предат у надлежност Подручја преносног система Ваљево, тако да је дужина далековода у Подручју преносног система Ваљево повећана за 6,04 km.
  - Напомиње се да Приликом израде Плана за 2024. није било предвиђено увођење увођење ДВ 196 у ТС Ужице 2 (није планирано ни у 2023.) дужине 1,64 km.
- Подручје преносног система Крушевац:
  - ДВ 2x110kV ТС Краљево 3 - ТС Нови Пазар 1, дужине око 2x66,60km.
  - Напомиње се да је Приликом израде Плана за 2024. било предвиђено увођење ДВ 110kV бр. 123/2 ТС Аранђеловац – ТС Топола, у ТС Аранђеловац 2 као ДВ који припада Подручју преносног система Крушевац. Међутим најновијом категоризацијом далековод од ТС Аранђеловац до ТС Аранђеловац 2 предат у надлежност Подручја преносног система Ваљево, тако да је дужина далековода у Подручју преносног система Крушевац смањена за 6,04 km, док је дужина далековода у Подручју преносног система Ваљево повећана за 6,04 km.
- Подручје преносног система Ниш:
  - Надземна деоница МВ 2x110 kV ТС Ниш 2 – ТС Ниш 6 (2x3,5 km).
- Подручје преносног система Бор:
  - ДВ 110 kV бр. 150 ТС Бор 1 – ТС Мајданпек 1 доградња дужине 5,9 km и рушење постојеће дужине око 4,6 km (рудник Церово).
  - ДВ 110 kV бр. 150 ТС Бор 1 – ТС Мајданпек 1 увођење у ПРП Црни Врх 1 дужине 3,26 km и рушење постојеће дужине око 0,5 km.
  - ДВ 110 kV бр. 177/2 ПРП Велики Кривељ 2 – ТС Мајданпек 2 доградња дужине 4,8 km и рушење постојеће дужине око 3,8 km km (рудник Церово).

- ДВ 110 kV бр. 177/2 ПРП Велики Кривељ 2 – ТС Мајданпек 2 увођење у ПРП Црни Врх 1 дужине 5,4 km и рушење постојеће дужине око 0,25 km.
- ДВ 110 kV бр. 122Б ТС Петровац – ТС Бор 1 увођење у ПРП Црни Врх 1 дужине 8,26 km и рушење постојеће дужине око 0,1 km.
- Напомиње се да је Приликом израде Плана за 2024. била предвиђена изградња ДВ 110 kV ПРП Кривача - ТС Нересница и ДВ 110 kV ПРП Кривача – ТС Велико Градиште који су планирани да припадну Подручју преносног система Бор. Међутим ови далеководи дужине 19,4 km и 19,35 km су најновијом категоризацијом прешли у надлежност Подручја преносног система Београд. Укупна дужина ДВ на Подручју преносног система Бор је смањена за 38,75 km.
- Подручје преносног система Нови Сад,
  - ДВ 110kV бр.1269 ТС Ада - ТС Кикинда, дужине око 29,55km,
 Напомиње се да Приликом израде Плана за 2024. није било узето у обзир преузимање ДВ 199/2 дужине 12,49 km.

Каблови

Укупна дужина кабловске мреже у ЕМС АД на дан 31.03.2024. године износи 54,51 km.

КБ ЕМС АД - дужина каблова са процењеним стањем на дан 31.03.2024. године

Погон преноса	35 kV	110 kV	Укупно 31.03.2024.	План	Степен реализације
				2024	(31.03./план)
Београд		44,49	44,49	45,48	97,82%
Крушевац		5,60	5,60	5,60	100,00%
Ниш	0,47	0,00	0,47	7,87	5,97%
Нови Сад		3,95	3,95	3,95	100,00%
УКУПНО	0,47	54,04	54,51	62,90	86,66%

Разлика у дужини кабловске мреже 31.03.2024. године у односу на план за 2024. године износи 8,39 km, настала је услед незавршених планираних инвестиционих активности на кабловима:

- Подручје преносног система Београд:
  - КБ 110 kV бр. 1286 ТС Обреновац – ТС ТЕНТ А СП дужине 1x0,985 km
- Подручје преносног система Ниш:
  - Подземна деоница МВ 2x110 kV ТС Ниш 2 – ТС Ниш 6 (2x3,7 km)

1.2. Испорука електричне енергије за I-III 2024. године

Укупна преузета енергија за I-III 2024. године износи 11.441 GWh (без података за Косово и Метохију) што је за 5,66% мање од планираних количина.

Остварени губици енергије у преносу (без података за Косово и Метохију) износе 256 GWh и за 4,49% су већи од планираних. Просечна стопа губитака за период I-III 2024. године износи 2,24%.

Планирана количина губитака за 2024. годину извршена је на основу историјских укупних губитака у преносном систему.

Испоручена електрична енергије у GWh (без података за КиМ)*

Елементи	Остварено	План	План	Остварење	Индекс	
	I-III 2023	2024	I-III 2024	I-III 2024	4/3	4/1
	1	2	3	4		
Укупно преузета енергија	11.537	43.067	12.127	11.441	94	99
Губици у преносу	241	889	245	256	104	106
Испоручена енергија	11.296	42.178	11.882	11.185	94	99
Стопа губитака у преносу	2,09%	2,06%	2,02%	2,24%	110	107

*не располажемо подацима са подручја Косова и Метохије

Планиране количине губитака за 2024. годину су пројектоване на основу реализације енергетског биланса у претходне две године који је карактерисала слаба хидрологија и просечно хладно време уз стандардно високу потрошњу електричне енергије, где је недостајући део електричне енергије набављан из увоза. У првом кварталу 2024. године енергетски биланс је карактерисала веома добра хидрологија уз веома топло време, самим тим и потрошња електричне енергије је била мања, тако да је ЕПС вишкове електричне енергије извозио, те је ниво увоза био знатно мањи у односу на извоз.

2. Финансијски показатељи за I-III 2024. године

2.1. Биланс стања

Образац биланса стања на дан 31.03.2024. године налази се у прилогу.

Актива

Према стању 31.03.2024. године у пословним књигама ЕМС АД средства предузећа (актива) износе 114.226 милиона динара и за 1% је мања у односу на планирану билансну позицију.

Стална имовина на дан 31.03.2024. године износи 107.667 милиона динара и за 2% је већа у односу на планирану билансну позицију, односно за 1.701 милиона динара. Одступања на овој билансној позицији се јављају највише због више реализованих билансних позиција некретнине, постројења и опрема као и дугорочни финансијски пласмани и потраживања у односу на планиране.

Обртна имовина на дан 31.03.2024. године износи 6.558 милиона динара и мања је у односу на планирану за 2.498 милиона динара. Одступања на овој билансној позицији се јављају највише због мањег стања билансних позиција потраживања од купаца у земљи и иностранству, готовине и готовинских еквивалената као и већег стања по основу осталих краткорочних потраживања.

Пасива

Према стању 31.03.2024. године у пословним књигама ЕМС АД извори средстава (пасива) износе 114.226 милиона динара и за 1% је мања у односу на планирану билансну позицију.

Капитал на дан 31.03.2024. године износи 82.735 милиона динара и за 5 % је већи у односу на планирану билансну позицију, односно за 3.925 милиона динара. До одступања на овој билансној позицији је дошло због већег стања на позицији нераспоређени добитак.

Дугорочна резервисања и обавезе на дан 31.03.2024. године износе 12.377 милиона динара и за 16% су већа у односу на планиране, односно за 1.699 милиона динара. Одступања на овој билансној позицији се јављају највише због дугорочних пасивних временских разграничења која су већа у односу на планиране.

Краткорочне обавезе на дан 31.03.2024. године износе 10.219 милиона динара и за 51% су мања у односу на планиране. До одступања на овој билансној позицији је дошло због:

- мањег стања на позицији краткорочна пасивна временска разграничења у односу на планирана
- повећања краткорочних обавеза (краткорочне бесклатне позајмице од оснивача за надокнаду трошкова губитака у преносном систему).

Биланс стања је статички извештај (извештај на дан) услед чега је планирање билансних позиција сложено.

2.2. Извештај о токовима готовине

Реализовани нето прилив из пословних активности износи 2.176 милиона динара и већи је у односу на планирани највише због мањег одлива по основу пословних активности у односу на планиране.

Реализовани нето одлив из активности инвестирања износи 2.843 милиона динара и за 27% је већи од планираног највише због већег одлива по основу куповине нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и средстава.

Реализовани нето одлив готовине из активности финансирања износи 133 милиона динара и за 10% је мањи од планираног највише због повећања одлива по основу дугорочних кредита земљи.

У периоду I-III 2024. године друштво је уредно измиривало обавезе према држави и запосленима. Неизмирених потраживања по основу приступа систему за пренос електричне енергије на дан 31.03.2024. године нема.

ЕМС АД на дан 31.03.2024. године има неизмирене обавезе према ЕПС АД за помоћне услуге и куповину губитака у преносу у укупном износу од 432,7 милиона динара.

Готовина на крају периода I-III 2024. године износи 1.611 милиона динара.

2.3. Биланс успеха

2.3.1. Укупан приход

Укупан приход остварен у периоду I-III 2024. године износи 8,71 милијарди динара и састоји се из:

Ред. бр	Приходи (000 дин)	План 2024	План I-III 2024	Остварење I-III 2024	Индекс	Индекс
	1	2	3	4	4/2*100	4/3*100
I (1-6)	<i>Пословни приходи</i>	39.917.596	10.104.728	8.667.706	22	86
1	Приходи од приступа систему за пренос електричне енергије	21.052.307	5.782.841	5.322.890	25	92
2	Приход од продаје ел. ен. за систем ЕМС (балансна енергија)	10.638.600	2.659.650	1.996.973	19	75
3	Приходи по ИТС методологији и алокације прекограничних преносних капацитета	6.173.875	1.321.881	1.121.212	18	85
4	Приходи од прикључака објеката на преносну мрежу	630.752	56.691	49.240	8	87
5	Приход од услуга трећих лица	815.508	223.549	126.825	16	57
6	Инвестиције у сопственој режији	30.000	7.500	1.563	5	21
7	Остали пословни приходи	576.554	52.616	49.002	8	93
II	<i>Финансијски приходи</i>	61.590	4.962	31.718	51	639
III	<i>Остали приходи</i>	91.000	5.000	12.137	13	243
V (I-III)	Укупан приход	40.070.186	10.114.690	8.711.561	22	86

Пословни приходи

Пословни приход је остварен у износу од 8,67 милијарди динара.

Приход од приступа систему за пренос електричне енергије за I-III 2024. године остварен је у износу од 5,3 милијарди динара што је за 460 милиона динара мање од планираног износа.

Приходи од приступа у посматраном периоду мањи су од планираних због блаже зиме током прва три месеца 2024. године него што је била ранијих година, самим тим и мање потрошње електричне енергије за грејање.

Приход од приступа систему за пренос електричне енергије по тарифним елементима реализован је према тарифи на коју је Агенција за енергетику Републике Србије дала сагласност

на седници одржаној 24.09.2021. године (Одлука о давању сагласности на Одлуку о одређивању цена за приступ систему за пренос електричне енергије бр. 501/2021-Д-02/1).

Остварен приход од приступа систему за пренос електричне енергије по тарифним елементима и тарифним ставовима дат је следећом табелом:

Тарифни елемент (у 000 дин)	Тарифни став	План 2024	План I-III 2024	Остварење I-III 2024	Индекс	
1	2	3	4	5	5/4*100	7
Активна енергија	Виша тарифа	11.661.939	3.357.342	2.996.599	89	70%
Активна енергија	Нижа тарифа	2.375.681	679.523	651.612	96	
Активна енергија		14.037.620	4.036.865	3.648.211	90	
Реактивна енергија	(cosφ>=0.95)	1.564.883	391.549	319.459	82	8%
Реактивна енергија	(прекомерна)	329.129	61.613	59.859	97	
Реактивна енергија		1.894.012	453.163	379.318	84	
Активна снага	Обрачунска (одобрена)	5.019.056	1.254.758	1.262.862	101	22%
Активна снага	(прекомерна)	101.619	38.055	32.499	85	
Снага		5.120.675	1.292.813	1.295.361	100	
Приход од приступа и коришћења преносне мреже		21.052.307	5.782.841	5.322.890	92	100%

Приходи по основу балансног механизма и балансне одговорности остварени су у износу од 2 милијарде динара и мањи су за 0,7 милијарди динара у односу на планиране. Приход и расходи по основу балансне енергије регулисани су Правилима о раду тржишта електричне енергије којима се детаљно прописује успостављање и функционисање балансне одговорности на тржишту електричне енергије, функционисање балансног механизма, као и начин поравнања одступања балансних група на тржишту електричне енергије. На ове приходе и расходе ЕМС АД нема утицаја обзиром да зависе искључиво од понашања учесника на тржишту и понуда за балансирање које подносе учесници у балансном механизму.

Приход од алокације прекограничних преносних капацитета остварен је у износу од 1,1 милијарди динара, и мањи је за 189 милиона динара у односу на планирани. Приходи зависе од енергетске ситуације у окружењу и понуда које дају учесници на аукцијама за доделу капацитета на које ЕМС АД нема утицај.

Приход од услуге прекограничне размене по ИТС методологији у периоду I-III 2024. године није реализован, док је план износио 11,6 милиона динара. Приход од услуге транзита по ИТС механизму реализује се по основу методологије која је део европске регулативе и зависи од транзита остварених у целој интерконекцији на које ЕМС АД нема утицај.

Приход од прикључака објеката на преносну мрежу за период I-III 2024. године планиран је у износу од 56,7 милиона динара, а реализован је у износу од 49,2 милиона динара, односно мањи је за 7,5 милиона динара у односу на планирани.

Реализација прихода од прикључака се односи на приходе од прикључења по основу услуга за израду студија прикључења, израде планске и техничке документације, као и услуге праћења градње за следеће објекте прикључења:

- РХЕ Бистрица – у износу од 23 милиона динара;
- ТЕ Колубара Б – у износу од 10,2 милиона динара;
- ВЕ Башаид – у износу од 4,5 милиона динара и
- ВП Костолац – у износу од 1,8 милиона динара.

Динамиком реализације уговора управљају клијенти са којима су уговори закључени, те су одступања од очекиване динамике реализације уговора проузроковала да реализација прихода буде мања од планиране.

Такође, разграничени приходи по основу прикључења износе 9,8 милиона динара и односе се на:

- ВЕ Кошава, односно на приходоване трошкове амортизације за период I-III 2024. године у износу од 7,9 милиона динара;
- прикључење кабловских водова 172/1 ТСБГ 6 – ТСБГ 45 и 172/2 ТСБГ45 – ТЕ ТО НБГ у износу од 1,97 милиона динара.

Приход од услуга трећим лицима за период I-III 2024. године планиран је у износу од 223,5 милиона динара, а остварен у износу од 126,8 милиона динара и мањи је за 96,7 милиона динара од планираних за исти период.

Приходи од услуге *FSKAR* у овом периоду остварени су у износу од 99,9 милиона динара, што је за 101 милион динара мање од планираног, и представља основни разлог одступања прихода од услуга трећим лицима од плана. *FSKAR* је ENTSO-E методологија у оквиру синхроног подручја континентална Европа која се примењује за поравнање нежељених одступања, и која замењује досадашњи механизам за обрачун компензационог програма. Примењује се од 1. јула 2021. године. На ове приходе ЕМС АД нема утицаја и не могу се прецизно планирати јер су условљени понашањем учесника на иностраном тржишту електричне енергије.

Највећи део ових прихода односи се на:

- приходе од услуге *FSKAR* у износу од 99,9 милиона динара,
- приходе по основу услуге *IGCC* у износу од 9,9 милиона динара,
- приход од услуга за издавање сагласности, техничких и локацијских услова у укупном износу од 4,7 милиона динара
- приходе од осталих услуга *ENTSO-e* (развој и имплементација комуникационе мреже) у износу од 3,3 милиона динара,
- приход по основу коришћења одмаралишта предузећа у износу од 3,3 милиона динара
- приходе од продаје услуга трећим лицима на домаћем тржишту у укупном износу од 1,6 милиона динара, по основу одржавања ТС Макиш ЈП Водовод, као и ангажовања запослених ЕМС АД на радовима на далеководима, баждарење бројила...
- приход од координације СММ блока у износу од 1,2 милиона динара
- приход од терцијарне регулације – ино тржиште у износу од 0,9 милиона динара.

Инвестиције у сопственој режији у периоду I-III 2024. године планиране су у износу од 7,5 милиона динара, а реализоване у износу од 1,6 милиона динара што је 21% планираног износа.

Остали пословни приходи у периоду I-III 2024. године планирани су у износу од 52,6 милиона динара, а реализовано је 49 милиона динара, што је за 7% мање од планираног износа.

Највећи део ових прихода односи се на:

- донације које представљају амортизовани део основних средстава, истребованог материјала и резервних делова у износу 28,8 милиона динара
- приходе по основу закупнина у износу од 11,5 милиона динара (највећи део се односи на Центар за координацију сигурности, Електроисток Пројектни биро, Електроисток Изградњу, Електроенергетски координациони центар и SEEPЕХ АД Београд)
- остале пословне приходе у износу од 5,6 милиона динара. Највећи део ових прихода односи се на приходе од ЈП ЕПС, ЕКЦ, SEEPЕХ, SCC, Електроисток Пројектни биро и ЕПС Дистрибуцију по основу префактурисавања режијских и комуналних трошкова као и приходе од издавања гаранције порекла
- приходе по основу наплате штете од осигуравајућих друштава у износу од 2,7 милиона динара
- приходе од усклађивања имовине осим финансијске у износу од 0,3 милиона динара,

Финансијски приходи

Финансијски приходи у периоду I-III 2024. године остварени су у износу од 31,7 милиона динара.

Остали приходи

У периоду I-III 2024. године остали приходи планирани су у износу од 5 милиона динара, а остварени су у износу од 12,1 милиона динара.

2.3.2. Укупан расход

Укупан расход у периоду I-III 2024. године остварен је у износу од 8.385 милиона динара.

2.3.2.1.1. Трошкови електричне енергије у периоду I-III 2024. године износе 121 милион динара и већи су од планираних за 10%, а односе се на трошкове електричне енергије за сопствену потрошњу трансформаторских станица напонског нивоа 220 kv и 400 kv и трошкове електричне енергије за пословне објекте. Цена електричне енергије за сопствену потрошњу електроенергетских објеката и потрошњу у пословним објектима по уговору од 01.11.2023. до 30.04.2024. године износи 0,11967 евра /kWh.

2.3.2.1.2. Трошкови набављене електричне енергије за покриће губитака у преносу у периоду I-III 2024. године износе 2.108 милиона динара и већи су за 4% од планираних.

Дана 25.12.2023. године донет Закључак Владе 05 бр. 338-12550/2023 којим се препоручује Снабдевачу да, по одобреној продајној цени електричне енергије за надокнаду губитака у преносном односно дистрибутивном систему у износу од 70 евра/MWh, закључи анекс Основног уговора који ће се примењивати од 1. јануара 2024. године до 30.04.2024. године.

Просечна реализована цена за период I-III 2024. године за куповину губитака у преносу износи 70€/MWh, колико је и планирана, док је реализована количина губитака за I-III 2024. године за 12GWh већа од планиране.

2.3.2.1.3. Трошкови балансне енергије, материјала и горива у периоду I-III 2024. године остварени су у износу од 2.028 милиона динара.

2.3.2.1.3.1. и 2.3.2.1.3.2. Расходи по основу балансног механизма и балансне одговорности проистичу из Правила о раду тржишта електричне енергије. Ниво цена на тржишту електричне енергије диктира понашање учесника на тржишту, тако да су балансно одговорне стране принуђене да се што боље балансирају и организују своје планове рада како би имале мање финансијске издатке у процесу одступања балансно одговорних страна. Самим тим су и остварени дебаланси били знатно мањи, а последично и приходи и расходи за ангажовање балансне енергије и за одступање балансно одговорних страна су били мањи од процењених. Правилима о раду тржишта детаљно се прописују успостављање и функционисање балансне одговорности на тржишту електричне енергије, функционисање балансног механизма, као и начин поравнања одступања балансних група на тржишту електричне енергије. На ове расходе ЕМС АД нема утицаја обзиром да зависе искључиво од понашања учесника на тржишту и понуда за балансирање које подносе учесници у балансном механизму.

2.3.2.1.3.3. Расходи по основу хаваријске (комерцијална и натурална) и терцијарне енергије планирани су у износу од 14 милиона динара, до сада није дошло до њихове реализације.

2.3.2.1.3.4. Трошкови помоћног, канцеларијског и режијског материјала у периоду I-III 2024. године остварени су у износу од 7,3 милиона динара и мањи су 11% у односу на планиране.

Ови трошкови се односе на трошкове помоћног, режијског и материјала за одржавање хигијене у износу од 3,5 милиона динара и трошкова канцеларијског материјала у износу од 3,8 милиона динара.

2.3.2.1.3.5. Трошкови инвентара у периоду I-III 2024. године реализовани у износу од 35 милиона динара и већи су од плана за 5 милиона динара. Трошкови инвентара односе се на набавку специјализованог електроничарског, хидрауличног, телекомуникационог алата као и другог алата неопходног за обављање основне делатности предузећа. На нивоу године неће бити одступања.

2.3.2.1.3.6. У периоду I-III 2024. године трошкови ЛЗО (личне заштитна опрема) у употреби планирани су у износу од 35 милиона динара, а реализовани у износу од 4,5 милиона динара. Лична заштитна опрема је смештена на залихама и када се буде истребовала реализација ће бити евидентирана на конту трошка.

2.3.2.1.3.7 Гориво и мазиво за транспортна средства за период I-III 2024. године планирани су у износу од 25,7 милиона динара, а реализовани су у износу од 25,1 милиона динара.

2.3.2.1.3.8 Трошкови ауто гума у употреби планирани су у износу од 0,8 милиона динара, а реализовани у износу од 0,5 милиона динара.

2.3.2.1.3.9. Остала енергија за период I-III 2024. године остварена је у износу од 5,1 милиона динара.

2.3.2.1.4. Трошкови одржавања за извештајни период планирани су у износу од 342,9 милиона динара, а остварени су у износу од 386,5 милиона динара.

2.3.2.1.5. Трошкови амортизације остварени су у износу од 905 милиона динара.

2.3.2.1.7. Укупни трошкови запослених за период I-III 2024. године остварени су у износу од 933 милиона динара.

2.3.2.1.8. Укупни трошкови осигурања за период I-III 2024. године износе 43 милиона динара.

2.3.2.1.9. Трошкови за обавезе према држави су складу са законским прописима и реализовани су у периоду I-III 2024. године у износу од 136 милиона динара.

Порез на имовину за период I-III 2024. године планиран је у износу од 42 милиона динара, а реализован у износу од 44,5 милиона динара.

Трошкови накнада за коришћење вода остварени су у износу од 482 хиљада динара и за 180 хиљада динара су већи од планираних за посматрани период. Ови трошкови се односе на накнаду за одводњавање према решењима ЈП Србијаводе.

Таксе за период I-III 2024. године планиране су у износу од 9,4 милиона динара, а реализоване у износу од 10,9 милиона динара.

Остале обавезе према држави за период I-III 2024. године планиране су у износу од 12,9 милиона динара, а реализоване су у износу од 8,9 милиона динара. Највећи део реализације се односи на: накнада за подстицајну производњу у износу од 3,4 милиона динара, остале трошкове за порез у износу од 2,6 милиона динара, накнада за коришћење ауто пута у износу од 2,3 милиона динара.

Накнада за рад Агенције за енергетику РС у складу је са Методологијом за одређивање цене приступа систему за пренос електричне енергије и реализована је у износу од 39 милиона динара, што је на нивоу плана. Висина накнаде је утврђена према ценама из тарифе за приступ на коју је добијена сагласност Агенције за енергетику Републике Србије од 24.09.2021. године.

Порез на еко фонд за период I-III 2024. године планиран је у износу од 2 милиона динара, и реализован у износу од око 2 милиона динара.

Накнада за коришћење националних паркова за период I-III 2024. године планирана је у износу од 27 милиона динара, а реализована је у износу од 29,7 милиона динара.

2.3.2.1.10. Трошкови системских-помоћних услуга у периоду I-III 2024. године остварени су у износу од 1.074 милиона динара што је за 9% веће од планираног износа за исти период. Обрачунавају се месечно у складу са реализованим количинама и ценама помоћних-системских услуга коју је утврдила Агенција за регулаторни период („Одлуком о ценама помоћних услуга и ценама закупа резерве снаге за системске услуге секундарне и терцијарне регулације за 2024. годину“ АЕРС број 941/2023-Д-02/2, од 21. децембра 2023. године.“) и то:

- секундарна регулација 1.260 дин /MWh,
- терцијарна регулација 443,00 дин /MWh,
- за сваки Mvar обезбеђеног капацитета за производњу реактивне снаге из производних модула у термоелектранама и термоелектранама топланама, за системску услугу регулације напона, ЕМС АД ће на месечном нивоу платити 17.161,00 динара/Mvar, односно 18.690,00 динара/Mvar капацитета за апсорбовање реактивне снаге, без ПДВ.
- за сваки Mvar обезбеђеног капацитета за производњу реактивне снаге из производних модула у хидроелектранама, за системску услугу регулације напона ЕМС АД ће на месечном нивоу платити 36.994,00 динара/Mvar, односно 34.895,00 динара/Mvar капацитета за апсорбовање реактивне снаге.
- безнапонско покретање генератора 908.004,00 хиљада динара месечно.

2.3.2.1.11. Остали пословни расходи за период I-III 2024. године износе 590 милиона динара.

Финансијски расходи

Финансијски расходи за период I-III 2024. године остварени су у износу од 45,8 милиона динара.

Остали расходи

У периоду I-III 2024. године остали расходи су планирани у износу од 5,4 милиона динара, док је реализација за исти период 13,9 милиона динара.

2.4. Резултат пословања

За период I-III 2024. године остварен је укупан добитак у износу од 326,6 милиона динара и то:

- позитиван резултат из пословних односа од 342,6 милиона динара
- негативан резултат из односа финансирања од 14,2 милиона динара

- негативан резултат из осталих односа од 1,8 милиона динара

Р. бр.	Опис	План 2024	План I-III 2024	Остварење I-III 2024	Индекс	Индекс
	1	2	3	4	4/2*100	4/3*100
I	Пословни приход	39.917.596	10.104.728	8.667.706	22	86
II	Пословни расход	37.443.988	9.049.729	8.325.073	22	92
I-II	РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВНИХ ОДНОСА	2.473.608	1.054.999	342.633	14	32
III	Финансијски приходи	61.590	4.962	31.718	51	639
IV	Финансијски расходи	261.854	38.510	45.897	18	119
III-IV	РЕЗУЛТАТ ИЗ ФИНАНСИЈСКИХ ОДНОСА	-200.264	-33.548	-14.179	7	42
V	Остали приходи	91.000	5.000	12.137	13	243
VI	Остали расходи	181.790	5.447	13.946	8	256
V-VI	РЕЗУЛТАТ ИЗ ОСТАЛИХ ОДНОСА	-90.790	-447	-1.809	2	404
VII	Укупан приход	40.070.186	10.114.690	8.711.561	22	86
VIII	Укупан расход	37.887.632	9.093.686	8.384.916	22	92
VIII-VII	УКУПАН РЕЗУЛТАТ –Добитак пре опорезивања	2.182.554	1.021.004	326.645	15	32
IX	Порези из добитка	327.383	153.151	52.263	16	34
X	Одложени порески приходи/расходи периода	0	0	10.189		
XV	Нето добитак/губитак (XII-XIII+XIV)	1.855.171	867.853	284.571	15	33

Нето добитак за период I-III 2024. године је 284,5 милиона динара.

3. Инвестиције

За период I-III 2024. године инвестиције су реализоване у износу од 1.072 милиона динара, односно 79% планираног износа за исти период.

Најзначајније реализоване инвестиције у области енергетике за период I-III 2024. године односе се на следеће пројекте:

Назив пројекта	у 000 динара
МВ 2x110kV Ниш 2 - Ниш 6	124.851
ДВ 2x110 kV Краљево 3 - Нови Пазар 1	84.279
ДВ 110 kV Ивањица - Гуча	83.888
Посл.зграда ЕМС-а, Војводе Степе 412, сан.	63.414
ТС 400/220/110 kV Смедерево 3, поправка енергетског трансформатора 220 /110 kV	59.454
Систем контроле радова у даљински управљаним објектима	55.502
ДВ 110kV Ада- Кикинда	37.727

Обј. ЕМС АД- адаптација ДВ 110kV	27.806
РП 400 kV Ђердап И, реконструкција	27.583
ТС 400/220/110kV Панчево 2, реконстр.	27.075
МВ 110 kV ТС Нови Сад 3 - ТС Инђија 2	20.283
РП 110 kV Ђердап 2, опремање 110 kV ДВ и спојног поља	19.688

Најзначајније реализоване инвестиције у информационо телекомуникационе технологије у периоду I-III 2024. године односе се на:

Назив пројекта	у 000 дин.
Надоградња телекомуникационог транспортног система	115.322
Унапређење безбедности ИКТ система	34.416
Мобилна апликација за управљање тимовима на терену	25.389
Унапређење ТК напајања	14.040
Аукцијска платформа за куповину и продају електричне енергије	9.024
Испорука система заштите локалног управљања трафостаницама	4.167

4. Финансијска средства за набавку добара, радова и услуга за обављање делатности и средства за посебне намене

Трошкови одржавања

Средства за одржавање преносне мреже, уређаја и грађевинских објеката, ИКТ опреме и возног парка у периоду I-III 2024. године планирана су у износу од 343 милиона динара, а остварена у износу од 386,6 милиона динара што је за 13% више од планираних трошкова за овај период.

5. Елементи за сагледавање политике цена услуга за приступ систему за пренос електричне енергије

Према Закону о енергетици, сагласност на цене за приступ систему за пренос електричне енергије даје Агенција за енергетику Републике Србије.

Приход од приступа систему за пренос електричне енергије по тарифним елементима реализован је према тарифи на коју је Агенција за енергетику Републике Србије дала сагласност на седници одржаној 24.09.2021. године (Одлука о давању сагласности на Одлуку о одређивању цена за приступ систему за пренос електричне енергије бр. 501/2021-Д-02/1).

Преглед цена по тарифним ставовима, дат је у табели:

<i>Тарифе</i>	<i>Једин. мере</i>	<i>Цена у дин. по јед. мере одобрени МОП (24.09.2021)</i>
Одобрена снага	kW	59,3603
Прекомерна снага	kW	237,4412
Активна енергија - Виша тарифа	kWh	0,4742
Активна енергија - Нижа тарифа	kWh	0,2371
Реактивна енергија (за $\cos\varphi \geq 0,95$)	kvarh	0,2863
Прекомерна реактивна енергија (за $\cos\varphi < 0,95$)	kvarh	0,5727

У следећој табели дате су просечна годишња укупна (брото) цена за приступ систему за пренос електричне енергије и цена без трошкова набављене електричне енергије за покриће губитака у преносу, трошкова системских услуга и регулаторне накнаде:

<i>Опис</i>	<i>Одобрени ниво цене од 24.09.2021</i>
Просечна укупна цена за пренос електричне енергије (динара/kWh)	0,623
Цена преноса без трошкова губитака, системских услуга и регулаторне накнаде (динара/kWh)	0,342

Укупна цена преноса електричне енергије се састоји из следећих компоненти:

		<i>Одобрени ниво цене од 24.09.2021</i>
Нето пренос	дин/kWh	0,342
Системске услуге	дин/kWh	0,085
Губици	дин/kWh	0,193
Регулаторни трошкови	дин/kWh	0,004
Укупно	дин/kWh	0,623

6. Констатације

У периоду I-III 2024. године ЕМС АД је остварило позитиван бруто резултат пословања од 326,6 милиона динара и мањи је за 694 милиона динара од планираног у извештајном периоду. Нето добитак за период I- III 2024. године износи 284,6 милиона динара.

Најзначајнији утицај на нижи резултат пословања од планираног имали су:

- приход од приступа који је мањи за 460 милиона динара због блаже зиме током прва три месеца 2024. године него што је била ранијих година, самим тим и мање потрошње електричне енергије за грејање;
- приход од услуге алокације прекограничних преносних капацитета који су мањи за 189 милиона динара у односу на планиране;

Влада Републике Србије донела Закључак 05 бр. 338-12550/2023 којим се препоручује Снабдевачу да, по одобреној продајној цени електричне енергије за надокнаду губитака у

преносном односно дистрибутивном систему у износу од 70 евра/MWh, закључи анекс Основног уговора који ће се примењивати од 1. јануара 2024. године до 30.04.2024. године.

Инвестициона улагања (преносна мрежа, ИКТ, грађевински објекти) у периоду I-III 2024. године су реализоване у износу од 1.072 милиона динара, односно 79% планираног износа за извештајни период.

У извештајном периоду Друштво је уредно измиривало обавезе према држави и запосленима. Неизмирених потраживања по основу приступа систему за пренос електричне енергије на дан 31.03.2024. године нема.